

ИЗСЛЕДВАНЕ на приложението на чл. 83а – чл. 83е ЗАНН през 2014 г.

Настоящото изследване има за цел проверка на дейността на прокуратурите по приложението на процедурата по чл. 83а – е от ЗАНН, активността и резултатността от работата, както и констатираните добри практики и проблеми при приложението на този институт.

Приемайки новите разпоредби на чл. 83а – чл. 83е от ЗАНН през 2005 г., законодателят цели да се предотврати и ограничи възможността, юридически лица (ЮЛ) да извличат облаги от престъпна дейност на свързани с тях физически лица.

За активизиране на работата на прокуратурите и подпомагане дейността на прокурорите по чл. 83а - е ЗАНН, от главния прокурор са издадени Методически указания № 230/22.06.2010 г., изм. и доп. със заповед № 665/14.03.2011 г. на главния прокурор¹.

При изследването са използвани данни от статистическите таблици от официалната статистическа отчетност на Прокуратурата (табл. №). Използвани са и данни, изведени от Унифицираната информационна система на Прокуратурата относно изготвените прокурорски актове през 2014 г. – предложения по чл. 83б ЗАНН и отказ от изготвяне на такова предложение. За целта са проверени всички внесени през 2014 г. в съда предложения по чл. 83б ЗАНН, въведени в системата като прикачени файлове. Поради големия обем на отказите за изготвяне на такова предложение, бяха проверени около ½ от тях, избрани на случаен принцип.

Изследването обхваща периода 01.01.2014 г. – 31.12.2014 г. Данните за 2014 г. са съпоставени с тези за предходните две години и са изведени съответните тенденции и изводи.

I. СТАТИСТИЧЕСКИ ДАННИ

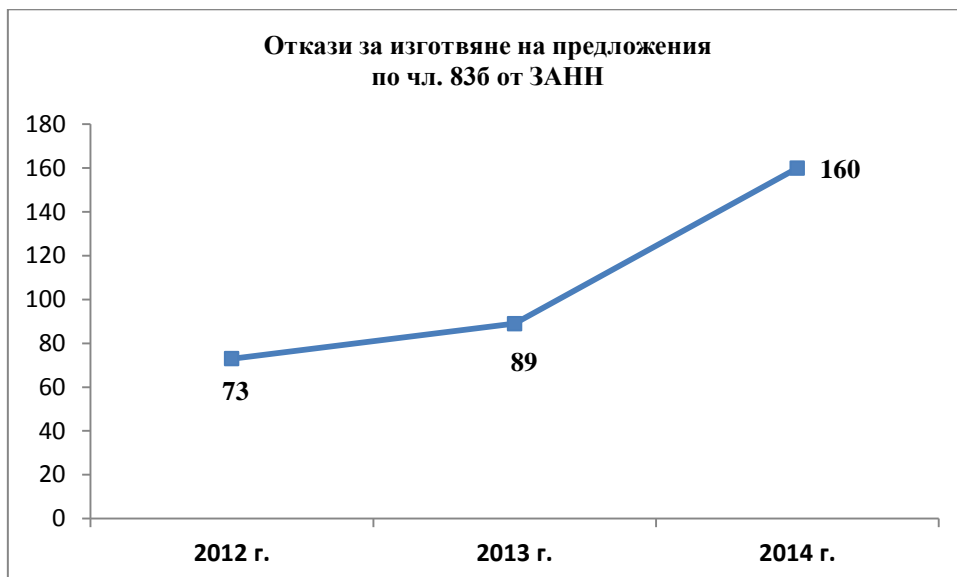
1. Общи данни и тенденции по основни показатели²

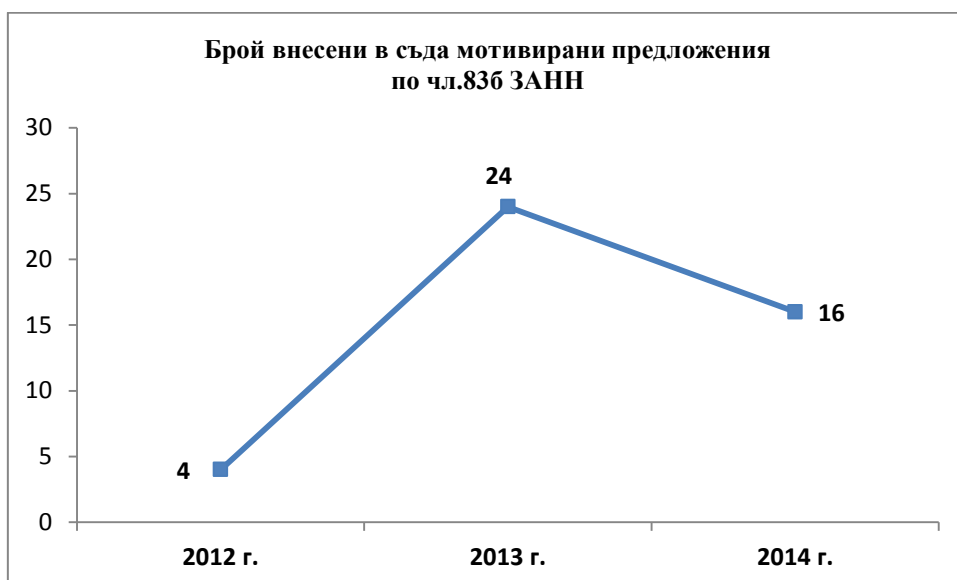
Фиг. 1

¹ Виж Приложение № 1 - Методически указания и заповед на главния прокурор за изменение и допълнение.

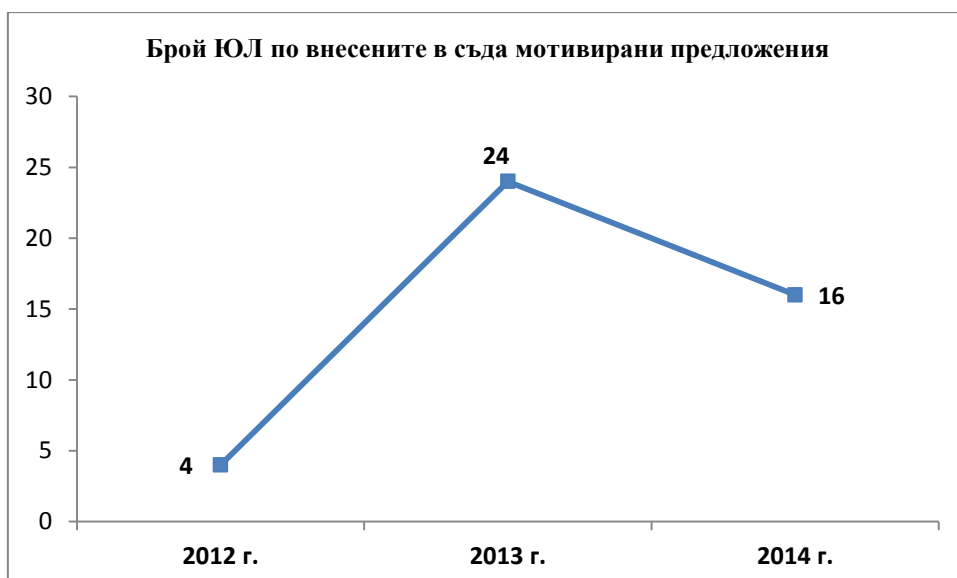
² Виж Приложение № 2 - Обобщени данни за периода 2012 г. - 2014 г. по основни показатели и Приложение № 3 – Обобщени данни за 2014 г. по текстове от НК.

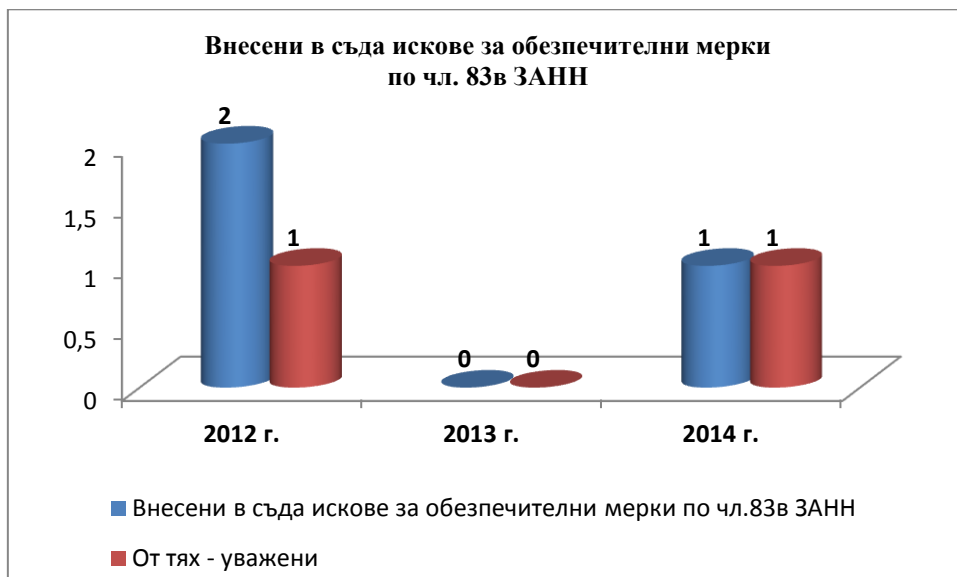
Фиг. 2

Фиг. 3

Фиг. 4

Фиг. 5

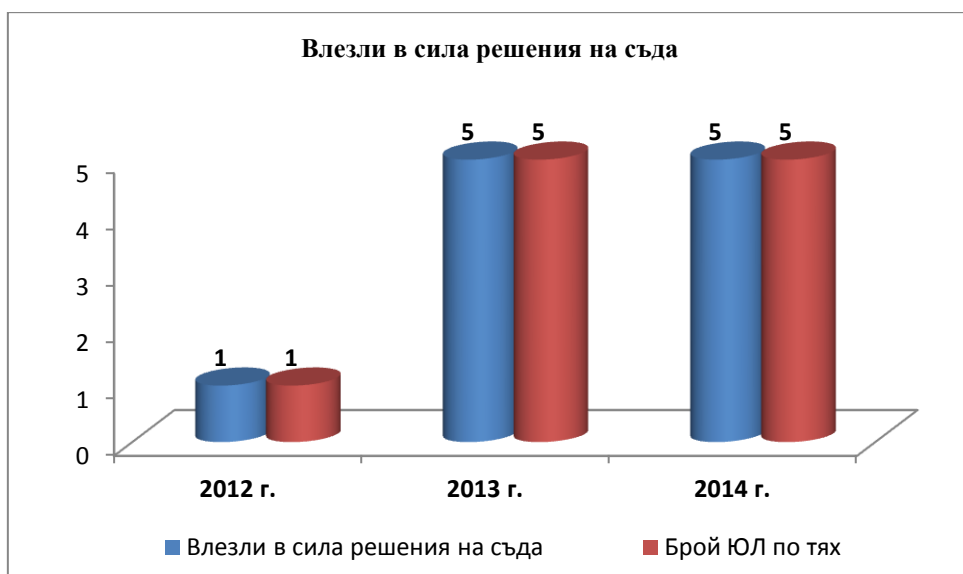
Фиг.6

Фиг. 7

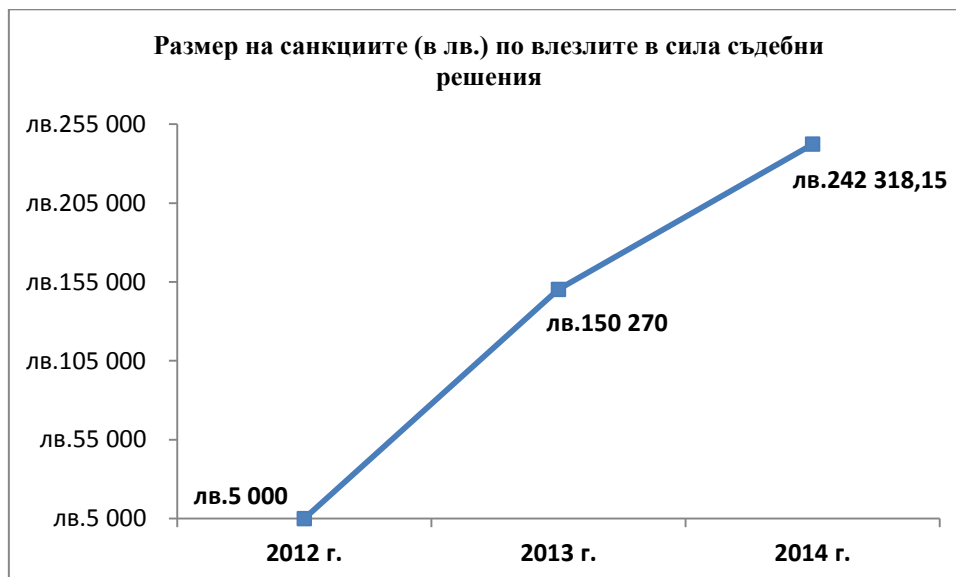
Фиг. 8

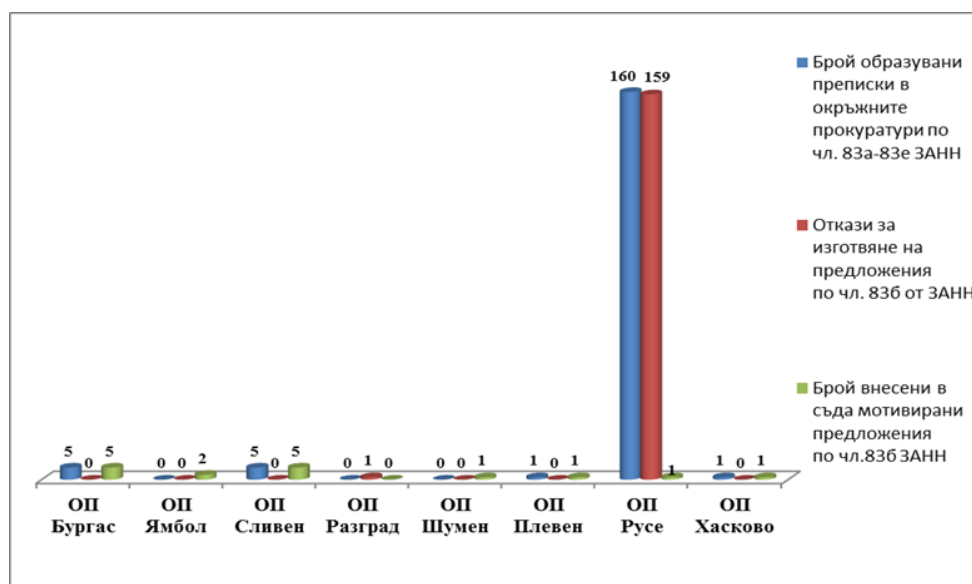
Фиг. 9

Фиг.10

Фиг. 11

Фиг. 12

2. Приложение на процедурата по чл. 83а – чл.83е ЗАНН по текстове от НК и по окръжни прокуратури – за 2014 г.

2.1. Образувани преписки в окръжните прокуратури³

През 2014 г. в окръжните прокуратури са образувани 172 (106; 76)⁴ преписки по чл. 83а – чл.83е ЗАНН. Налице е ръст на образуваните преписки, спрямо 2013 г. с 62,3% и двойно увеличение спрямо 2012 г.

Най-голям е броят на образуваните преписки в прокуратурите от района на АП В.Търново – 161. От тях 1 е на ОП Плевен, а всички останали 160 са на ОП Русе.

В хода на изследването, се установи, че големият брой на образуваните преписки в ОП Русе се дължи на извършвания от тази прокуратура служебен контрол върху досъдебните производства, с проведено разследване за престъпление, влизащо в

³ Виж Приложения №№ 4 и 5 – Информация по текстове от НК и по окръжни райони

⁴ Навсякъде в изследването, цифрите в скоби са съответно за 2013 г. и 2012 г.

обхвата на чл. 83б, ал.1 ЗАНН, по които е внесен обвинителен акт в съда или производството е било прекратено. Служебният контрол е осъществяван на основание заповед № 101/2010 г. от 25.06.2010 г. на окръжния прокурор на ОП Русе.

При проверката в УИС се установи, че за 2014 г. от ОП Русе е внесено само 1 предложение в съда по чл.83б ЗАНН (по пр. АО-45/2013 г. на ОП Русе). По станалите проверени дела е бил постановен отказ от изготвяне на предложение, като е прието, че по делото липсват законовите условия по чл. 83б ЗАНН.

През 2014 г. в окръжните прокуратури от района на АП Бургас са образувани 10 преписки, а на АП Пловдив – 1.

В окръжните прокуратури в апелативните райони София, Варна, ВоАП и АСП няма образувани преписки по чл. 83а-е ЗАНН.

От образуваните 172 преписки в окръжните прокуратури, 43 (45) се отнасят до данни за облагодетелстване на юридически лица от извършени измами по чл. 209 – 212 НК. Останалите 129 преписки са свързани с данни за облагодетелстване или възможност за такова на ЮЛ от престъпления по: чл. 354а НК – 41 (24); чл. 255 НК – 22 (15); чл. 242 НК – 12; чл. 215 НК – 11, чл. 159а-б НК – 7 и др.

Сравнено с данните за 2013 г. (цифрите в скоби), структурата на образуваните преписки по текстове от НК през 2014 г. е сходна с тази за 2013 г. Отново най-голям е броят на образуваните преписки по дела за измами. Следват ги тези за трафик на наркотици, данъчни престъпления, контрабанда, вещно укривателство и трафик на хора.

2.2. Откази за изготвяне на предложение по чл. 83б ЗАНН⁵

През 2014 г. с постановление за отказ от изготвяне на предложение по чл. 83б, ал.1 ЗАНН са решени 160 (89, 73) от образуваните по този ред 172 преписки.

Най-голям е броят на отказите в ОП Русе – 159. От ОП Разград е постановен един отказ от изготвяне на предложение по чл. 83б, ал.1 ЗАНН (по пр. № 8/2012 г. на ОП Разград, поради оправдаване на предаденото на съд лице). Всички останали окръжни прокуратури не отчитат постановени откази от изготвяне на предложение по чл. 83б, ал.1 ЗАНН.

Прави впечатление, че като се изключат ОП Русе и ОП Разград, в останалите окръжни прокуратури, в които е имало образувани преписки по чл. 83а – чл.83е ЗАНН, същите са били решени с изготвяне на мотивирано предложение до съда по чл. 83б, ал.1 ЗАНН.

В хода на изследването, поради големия брой постановени откази, бяха проверени 1/2 от въведените в УИС (като прикачени файлове) постановления за отказ от изготвяне на предложение по чл. 83б, ал.1 ЗАНН на ОП Русе (избрани на случаен принцип), както и единственото постановление за отказ на ОП Разград.

При проверката се установи, че причина за постановяването на отказ е констатираната липса на законовите основания по чл. 83а, ал.1 и чл. 83б, ал.2, б. а-г ЗАНН за изготвяне на предложение. Най-често (в 24 от проверените 37 случая) отказ е постановяван поради това, че наказателното производство е прекратено на основание, различно от посоченото в чл. 83б, ал.2, б. а-г ЗАНН. Останалите 13 постановления за отказ от проверените 37, са постановени поради това, че обвиняемият е извършил престъплението като физическо лице, без да е налице визираната в чл. 83а т.1-4 ЗАНН връзка с ЮЛ.

В УИС липсват данни за извършена проверка на постановените откази по реда на служебния контрол от горестояща прокуратура. Възможно е такава проверка да е извършвана в хода на ежегодните ревизии в окръжните от апелативните прокуратури, но данни за това не се извеждат от УИС.

⁵ Виж Приложения №№ 4 и 5 – Информация по текстове от НК и по окръжни райони

Разпределението на постановените откази по текстове от НК е аналогично с това на образуваните преписки.

2.3.Внесени в съда прокурорски предложения по чл. 83б, ал.1 ЗАНН и резултати по тях. Искове за обезпечение по чл. 83в ЗАНН.⁶

През 2014 г. в административния съд от прокурор от окръжна прокуратура са внесени 16 (24; 4) мотивирани предложения по чл. 83б, ал.1 ЗАНН, които се отнасят за 16 (24, 4) юридически лица (ЮЛ).

За всяко ЮЛ е изготвяно отделно предложение, независимо, че някои от предложенията се отнасят за престъпления по един и същи обвинителен акт.

Най-голям е броят на внесените в съда предложения през 2014 г. от ОП Сливен и ОП Бургас – по 5 предложения. От ОП Ямбол са внесени 2 предложения. Окръжните прокуратури Шумен, Плевен, Русе и Хасково са внесли по 1 предложение.

Във всички останали окръжни прокуратури не са изготвяни и внасяни в съда предложения по чл. 83б, ал.1 ЗАНН.

Прави впечатление, че в района на АП София, в който е най-голямата окръжна прокуратура - Софийската градска прокуратура, където е съсредоточена най-тежката икономическа престъпност, вкл. за данъчни престъпления, данъчни измами, трафик на наркотици и др., няма внесено в съда нито едно предложение. В този район няма и образувани преписки и постановени откази по чл. 83а - 83е ЗАНН, като такива преписки не е имало и в предходните 2013г. и 2012 г. От ОП Варна и ОП Пловдив през 2014 г. също няма внесени предложения в съда. Такива не се отчитат и от Военно-окръжните прокуратури и Специализираната прокуратура, но следва да се има предвид, че те нямат такава компетентност.

В хода на изследването бяха проверени всички, внесени в съда предложения (чрез прикачените им файлове в УИС).

От внесените 16 предложения, половината (8) са изготвени след внасянето на обвинителния акт в съда, в съответствие с изискването на чл. 83б, ал.1, т.1 ЗАНН.

При проверката се установи, че останалите 8 предложения (в ОП Ямбол и Бургас – по 2, в ОП Русе, Шумен, Хасково, и Плевен – по 1), са изготвени и внесени в съда, след като спрямо обвиняемото лице вече е била постановена осъдителна присъда от първоинстанционния съд. По едно от предложенията (по пр. № 1607/2014 г. ОП Бургас), дори е имало и потвърдително решение на въззивния съд. Данни за вече постановени актове на съда се съдържат в самите предложения, като по част от тях са приложени и съответните съдебни актове. От прикачените файлове на предложенията не може да се установи, каква е причината за неизготвяне на предложенията още след внасяне на обвинителния акт в съда, каквото е изискването на закона - чл. 83б, ал.1 т.1 ЗАНН.

Констатираната от прокуратурата имуществена облага на ЮЛ по внесените предложения през 2014 г. е в размер на 2 474 984 лв., която е близо два пъти по-малка от тази през 2013 г. – 4 573 640 лв. За сравнение през 2012г. констатираната имуществена облага за ЮЛ е била в размер на 117 083 лв.

Прави впечатление ниската активност на прокуратурите по отношение на исковите до съда по реда на чл. 83в ЗАНН за налагане на обезпечителни мерки. През 2014 г. само в един от случаите е внесен такъв иск – от ОП Русе по пр. № 304/2013 г. Искът е уважен от съда, като обезпеченото имущество е в размер на 30 000 лв. За сравнение, обезпечено имущество за 2013 г. няма, а през 2012 г. размерът му е 72 483 лв.

Преобладават предложенията, свързана с извършени престъпления по глава седма НК против финансовата, данъчната и осигурителната системи. По текстове от НК,

⁶ Виж Приложение № 3 – Данни за 2014 г. за дейността по чл. 83а-е ЗАНН по основни показатели

внесените предложения са както следва: по чл. 255-257 /отм/ НК - 14, по чл. 210 НК – 1 и по чл. 172б, ал.1 НК.

От общо внесените 16 предложения през 2014 г., към 31.12.2014 г. от първоинстанционния съд са уважени 3 предложения (по 1 за ОП Бургас, Ямбол и Русе). И трите уважени от първоинстанционния съд предложения са свързани с извършени данъчни престъпления (чл. 255 НК).

Към 31.12.2014 г. от първоинстанционния съд не е било уважено 1 от внесените през годината предложения от първоинстанционния съд (на ОП Хасково по пр. № 1482/2014 г. – във връзка с чл. 172б, ал.2 НК). Решението на съда не е протестирано. Съдът е приел, че не са налице основания за налагане на санкция на ЮЛ, тъй като престъплението е извършено преди включването на престъплението по чл. 172б НК сред изброените престъпления в чл. 83а, ал.1 ЗАНН.

През 2014 г., както и през 2012 г. не са подавани протести срещу решения на съда, вкл. не е протестирано и единственото решение през 2014 г., с което не е било уважено предложението на прокурора по чл. 83б, ал.1 ЗАНН (на ОП Хасково). През 2013г. е подаден един протест, който не е уважен от съда (на ОП Разград, по внесено предложение преди 2013 г.).

През 2014 г. няма предявени иски по чл. 124, ал.5 ГПК за установяване на престъпно обстоятелство във връзка с чл. 83а-е ЗАНН. Такава необходимост не е била налице, тъй като не е установено наличие на основание за внасяне на предложение във връзка с прекратено досъдебно производство. Такива иски не са предявявани и в предходните две години.

През 2014 г. в сила са влезли 5 решения на съда, с които е уважено предложението на прокурора по чл. 83б, ал.1 ЗАНН, като е наложена имуществена санкция на 5 ЮЛ. Решенията са съответно по предложения на: ОП Сливен - 2; ОП Ямбол, Шумен и Плевен - по 1.

Размерът на наложената от съда имуществена санкция на ЮЛ по съдебни решения възлиза общо на 242 318 лв. при 150 270 лв. за 2013 г. и едва 5000 лв. за 2012 г. Наложенията санкции са относно деяния по чл. 255 НК (142318 лв.) и по чл. 210 НК (100000 лв.).

Най-висок е размерът на наложената санкция по влязло в сила решение на Административен съд Плевен по предложението на ОП Плевен (пр. № 2477/2013 г.) – в размер на 100 000 лв., във връзка с извършено престъпление по чл. 210 НК.

При проверката на прокурорските предложения (от УИС), се установи, че като цяло същите са изготвени в съответствие с изискванията по чл. 83б, ал.2 ЗАНН. Актовете са добре мотивирани, с подробно изложени обстоятелства, установяващи наличието на предпоставките за изготвяне на предложенията, включително връзката на ЮЛ с обвиняемото лице. Към предложенията са прилагани съотносимите писмени документи, вкл. копия от внесените обвинителни актове и постановени от съда присъди и решение на въззивен съд (в случаите, когато вече има такива). Приложено е и съдебното решение за налагане на обезпечителни мерки по искането на ОП Русе (пр. № 304/2013г.).

III. СЪДЕБНА ПРАКТИКА

ПРОБЛЕМИ ПРИ ПРИЛАГАНЕ НА ПРОЦЕДУРАТА

Във връзка с изследването, по молба от заместник на главния прокурор при ВКП, във Върховна административна прокуратура бе сформирана работна група от прокурори в състав: Лидия Ангелова, Георги Камбуров и Нели Христозова.

Работната група изготви и представи в отдел „Аналитичен“ във ВКП, писмено становище относно законосъобразността, обосноваването и мотивираността на внесените в административните съдилища предложения от прокурорите при окръжните

прокуратури, за налагане на административно-наказателни санкции на юридически лица по реда на чл.83а - 83е ЗАНН. Становището съдържа и данни относно участието на прокурорите от ВАП в разглежданите от ВАС въззивни производства, по реда на чл.83е ал.5 ЗАНН.

След проучване и анализ на данните за образуваните и решени дела от ВАС по реда на чл.83а и чл.83е ал.5 от ЗАНН, от работната група е установено, че след произнасянето на смесен петчленен състав на ВКС и ВАС (с Определение № 175 от 14.12.2012г. по н.д.1917/2012г. ВАС), практиката на Върховния административен съд е съобразена с това определение и изменението на разпоредбата в чл.83а от ЗАНН (ДВ.бр.39/2011г.), като оспорените актове на административните съдилища се разглеждат и решават по същество от ВАС като въззивна инстанция.

За периода от началото на 2013г. до края на 2014г. (от постановяване на цитираното по-горе определение на смесения петчленен състав на ВКС и ВАС), във Върховния административен съд са били на производство общо 8 административни съдебни производства⁷ по реда на чл.83е, ал.5 ЗАНН, по които са постановени следните решения:

- ✓ Решение № 11405/02.09.2013г. по АД № 3273/2013г., VII отд. на ВАС
- ✓ Решение № 1650/05.02.2013г. по АД № 11638/2012г., VII отд. на ВАС
- ✓ Решение № 12301/16.10.2014г. по АД № 16094/2013г., VIII отд. на ВАС
- ✓ Решение № 4475/01.04.2014г. по АД № 10680/2013г., VIII отд. на ВАС
- ✓ Решение № 140/08.01.2014г. по АД № 6520/2013г., I отд. на ВАС
- ✓ Решение № 9954/02.07.2013г. по АД № 15401/2012г., I отд. на ВАС
- ✓ Решение № 11884/08.10.2014г. по АД № 3/2014г., I отд. на ВАС и
- ✓ Решение № 6519/03.06.2015г. по АД № 7440/2014г., VIII отд. на ВАС.

В 7 от посочените 8 акта, съдебните състави на ВАС са приели, че решенията на първоинстанционния административен съд, с които са били уважени предложенията на прокурорите от съответната окръжна прокуратура по чл.83е ЗАНН, са законосъобразни и са ги потвърдили.

Изключение от тази практика е Решение № 11405/02.09.2013г. по АД № 3273/2013г. на ВАС VII-мо отделение, с което е потвърден първоинстанционният съдебен акт на Административен съд Разград и е отхвърлен протестът на прокурора от ОП Разград. В този случай прокурорското предложение не е било уважено от първоинстанционния съд поради липса на процесуална легитимация на юридическото лице за налагане на имуществена санкция, тъй като не са били налице предпоставките на чл.83д ЗАНН.

В производството пред ВАС, протестът на ОП Разград не е бил поддържан от прокурора при ВАП, поради липса на доказателства, установени с влязла в сила присъда, че юридическото лице се е обогатило в резултат на извършено престъпление от обхвата на изрично посочените в чл.83а, ал.1 ЗАНН, както и че признатото за виновно лице е било овластено да формира волята на ЮЛ.

Анализът на прокурорските актове, по които са били образувани гореизброените административни производства сочи, че прокурорските предложения отговарят на изискванията на чл.83б, ал.2, т.1-8 ЗАНН. По същество прокурорите са изложили подробни мотиви относно наличието на предпоставките по чл.83д ЗАНН, във връзка с определяне размера на имуществената санкция, съобразно чл.83а ЗАНН.

---

⁷ Виж Приложение № 6 – Въззивни решения ВАС по чл. 83е, ал.5 ЗАНН – 2014 г.

За периода 2013 г. - 2014 г. няма оттеглени протести от страна на прокурорите от ВАП, като не е поддържан само един протест (по АД № 3273/2013г. на ВАС по изложените по-горе съображения).

При участието си в съдебните заседания, прокурорите от ВАП не са констатирали отказ или липса на участие на прокурорите от окръжните прокуратури в производствата по чл.83а – чл.83е ЗАНН, при наличието на законовите изисквания за такова участие.

Според работната група, внесените предложения и протести от прокурорите от ОП, са изготвени обосновано и мотивирано, в съответствие с нормите на действащото законодателство, при правилно интерпретиране на наличната фактическа обстановка и в съответствие с вътрешното убеждение на магистратите.

Работната група е изразила становище, че съществува законодателен проблем по прилагането на разпоредбата на чл.83е, ал.5 ЗАНН. Същият е свързан с извършената промяна в чл.83б ал.1 ЗАНН през 2011 г. (с § 10 т.4 от ПЗР на ЗИД на АПК), с която законодателят е определил административния, а не окръжния съд, като компетентен да разгледа предложенията на прокурора от съответната окръжна прокуратура по чл.83б ЗАНН, като първа инстанция и съответно да се произнесе по направеното предложение. Така е била променена подсъдността по този вид дела и като първа инстанция са определени административните съдилища (в предходната редакция – това са бил окръжният съд). Същевременно в закона не е определен редът за обжалване на решенията по чл.83е, ал.1 ЗАНН. Съгласно чл.10, ал.2 ЗСВ, съдебното производство по административни дела е двуинстанционно (първоинстанционно и касационно), а при настоящата правна уредба, производството пред ВАС е винаги касационно, а не “въззивно“ (чл.132, ал.2, чл.208 от АПК, чл.63, ал.8 от ЗСВ). Този законодателен проблем все още не е разрешен, въпреки опитът на съдебната практика да намери такова временно решение с Определение № 175 от 14.12.2012 г. по н.д.1917/2012г. С определението смесеният петчленен състав на ВКС и ВАС е приел, че компетентен да разглежда тези спорове като въззивна инстанция е Върховният административен съд.

IV. ТЕНДЕНЦИИ И ИЗВОДИ

Въз основа на данните по основни показатели за периода 2012 г. - 2014 г., на изследването на внесените в съда прокурорски актове по чл. 83б, ал.1 ЗАНН и постановените откази от изготвяне на такива (само за 2014 г.) и на съдебната практика на ВАС (само за 2013 г. - 2014 г.), могат да се направят следните **изводи**:

✓ Трайно нарастват образуваните в окръжните прокуратури преписки по чл. 83а – чл.83е ЗАНН, както и на постановените откази от изготвяне на предложение по чл. 83б ЗАНН. Това основно се дължи на осъществявания от РП Русе служебен контрол относно наличието на предпоставките за прилагане на процедурата по чл. 83а – е ЗАНН (от общо 172 преписки, тези на ОП Русе са 160 или 93%; от общо 160 отказа, тези на ОП Русе са 159 или 99,4% от всички откази);

✓ Броят на внесените в съда през 2014 г. предложения по чл. 83б, ал.1 ЗАНН и на юридическите лица по тях (16 срещу 16 ЮЛ) намалява спрямо предходната 2013 г. (24 срещу 24 ЮЛ), но същият е четири пъти по-голям спрямо 2012 г. (4 срещу 4 ЮЛ);

✓ Запазва се незначителен броят на внесените в съда искове за обезпечителни мерки по чл. 83в ЗАНН. През 2014. е внесен само 1 иск, който е уважен, при 0 внесени иска за 2013 г. и 2 иска през 2012 г. (от които 1 е неуважен); Невнасянето или несвоевременното внасяне на такива искове на практика обезсмисля цялото по-

нататъшно производство, тъй като позволява юридическото лице, което се е обогатило от престъплението да се освободи от активи и по този начин да осуети изпълнението на наложената му от съда санкция.

✓ Внесените в съда предложения по чл. 83б, ал.1 ЗАНН са изготвени от прокурорите професионално и обосновано и съответстват на изискванията на чл. 83б, ал.2 ЗАНН. Като проблем може да се посочи фактът, че половината от предложенията са внесени едва след като за престъплението, вече е имало осъдителен съдебен акт, вместо след внасянето на обвинителния акт. Това, подобно на невнасянето на искове за обезпечение по чл.83в ЗАНН, също обезсмисля производството и създава затруднения или дори пречки при изпълнение на наложената от съда санкция.

✓ В тригодишния период се запазва броят на уважените от съда предложения, внесени по чл. 83б, ал.1 ЗАНН. През 2014 г. уважените предложения са 3, колкото са били и през 2012 г., при 5 уважени за 2013 г.;

✓ Запазен на ниско ниво е броят на неуважените от съда предложения в тригодишния период. През 2014 г., както и през предходната 2013 г. не е било уважено само 1 предложение, при 0 неуважени през 2012 г. (от 4 внесени предложения).;

✓ Незначителен е броят на внесените протести срещу съдебни решения, с които не е уважено предложението по чл. 83б ЗАНН. В тригодишния период е изготвен само 1 протест през 2013 г., който не е уважен (разгледан през 2014 г.) при 0 протести за 2012 г. и 2014 г.;

✓ През 2014г. е запазен броят на влезлите в сила осъдителни решения по внесени предложения по чл. 83б, ал.1 ЗАНН спрямо предходната 2013 г. – влезли в сила са 5 съдебни решения срещу 5 ЮЛ, за всяка от посочените две години. През 2012 г. е влязло в сила само 1 осъдително съдебно решение срещу 1 ЮЛ;

✓ През 2014 г. размерът на облагата по влезлите в сила решения е 242 318 лв. и спрямо 2013 г. (182 942 лв.) е налице увеличение от 32,5%.

✓ В тригодишния период се наблюдава тенденция за нарастване на размера на наложената имуществена санкция (общо по влезлите в сила осъдителни решения). През 2014 г. нарастването спрямо предходната година е с 61,3%, а спрямо 2012 г. – 48 пъти. Прави впечатление значителното увеличение на наложената имуществена санкция през 2014 г. спрямо 2013 г., като се има предвид, че през последните две години броят на влезлите в сила осъдителни съдебни решения и на ЮЛ по тях е идентичен – по 5 решения срещу 5 ЮЛ за всяка от годините. Причина за това е нарастването с 32,5% на размера на констатираната облага през 2014 г. спрямо 2013 г.

В хода на изследването се установи, че в работата по приложението на чл. 83а-е ЗАНН прокурорите проявяват старание при преценката на критериите и изготвянето на прокурорските предложения. В същото време дейността е твърде неравномерно разпределена в териториален план. Констатиран е и проблем, свързан с пропуск в законодателството. Както вече бе посочено по-горе, липсва законова регламентация, кой е компетентният въззивен съд по чл. 83е, ал.4 и 5 ЗАНН. Проблемът е посочван нееднократно и в годишните доклади на главния прокурор за прилагането на закона и дейността на прокуратурата и разследващите органи. На този етап е намерено само временно разрешение, чрез издаването на Определение № 175 от 14.12.2012г. по

н.д.1917/2012г., на смесен петчленен състав на ВКС и ВАС, но все още липсва законово решение на проблема.

Във връзка с приложението на процедурата по чл. 83а-е ЗАНН, в прокуратурата от 2010 г. действат, утвърдени от главния прокурор Методически указания изх.№ 230/22.06.2010г. изм. и доп. със з-д № 665/14.03.2011 г. на главния прокурор⁸. Указанията целят активизиране работата на прокуратурите за прилагане на производството по чл. 83а-е от ЗАНН и съдържат ясни правила и стъпки, които прокурорите трябва да следват в случаите, когато преценят, че е налице основание за започване на производство по чл. 83а-е ЗАНН. Независимо, че са издадени преди пет години, указанията като цяло са актуални и продължават да съответстват на законовата регламентация, с изключение на промяната относно компетентния съд по чл. 83б, ал.1 ЗАНН. В указанието е цитиран окръжният съд, който е бил компетентният съд, преди промяната през 2011 г. в чл. 83б, ал.1 ЗАНН, съгласно която компетентният съд да разгледа предложението вече е съответният административен съд.

Като добра прокурорска практика може да се посочи традиционно активната работа на ОП Русе, с извършване на служебна проверка по всички дела, внесени в съда с обвинителен акт за престъпление, попадащо в обхвата на чл. 83а, ал.1 ЗАНН. Независимо, че проверката не е установила наличието на основания за изготвяне на предложение по чл. 83б ЗАНН по проверените дела, тази практика е полезна, тъй като дисциплинира наблюдаващите прокурори за по-внимателно проучване и преценка на фактите и обстоятелствата, с оглед своевременно изготвяне на предложение, когато са налице основанията за това.

В района на ОП Бургас и ОП Сливен също се наблюдава активна работа, като и в двете окръжни прокуратури през 2014 г. са внесени по 5 предложения на осн. чл. 83б, ал.1 ЗАНН.

В същото време, в големи прокуратури като СГП, ОП Варна напр. се констатира традиционно ниска активност, във връзка с инициране на производство по чл. 83а-е ЗАНН. В районите на ОП София и ОП Варна и през трите години на изследвания период няма образувани преписки по чл. 83а-е ЗАНН. Изследването по обективни причини не е в състояние да изясни, какви са причините за тази ниска активност, тъй като това предполага проверка на всяко от делата, внесено в съда с прокурорски акт за престъпление, попадащо в обхвата на чл. 83а, ал.1 ЗАНН. Независимо от това, липсата на образувани преписки при голям брой внесени дела за такива престъпления, е основание да се предположи, че в тези прокуратури работата по чл. 83а-е не е достатъчно активна. Констатираното по-горе относно незначителния брой на внесените иски по чл. 83в ЗАНН също е индикация за недостатъчна активност в предприемането на своевременни мерки за обезпечаване на предвидената в закона имуществена санкция. Така, дори и да е внесено такова предложение, при липсата на съответното адекватно обезпечение, изпълнението на наложената от съда имуществена санкция най-често е обективно невъзможна.

ПРИЛОЖЕНИЯ: съгласно текста

22.07.2015 г.

Гр. София

**ОТДЕЛ „АНАЛИТИЧЕН“ ВЪВ ВКП,
СЪС СЪДЕЙСТВИЕ НА РАБОТНА ГРУПА ОТ
ПРОКУРОРИ ОТ ВАП**

---

⁸ Виж Приложение № 1.